

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,

Redakcja: Willa „Szarotka”

Za redakcją odpowiedzialny:

w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Administracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Dr. J. Żychoń.

Wydawca: F. Gruzewski.

Prenumerata roczna 6 kor., półroczna 3 kor., kwartalna 1.50 kor. Zagranicą 4 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 90 hal.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfitsze opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łąknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w niezżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowymi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

LEON GRABOWSKI W KRAKOWIE

MAGAZYN

Konfekcyi i Nowości Damskiej

PLAC MARYACKI 9

(róg Rynku głównego).

TELEF. 990.

WŁASNA PRACOWNIA.

MAGAZYN

SUKIEN MĘSKICH

nagrodzony złotymi medalami w Paryżu i w Londynie

UL. SZPITALNA L. 36

(vis a vis Teatru miejskiego).

TELEF. 561.

WYKOŃCZENIE ARTYSTYCZNE.

Dr. K. OSTASZEWSKI - BARAŃSKI.

Przyczynki do dziejów r. 1846.

NA PODHALU.

Zebrawszy znaczny zapas, przeważnie nieznanych materyałów do r. 1846, opracowałem go monograficznie; na dokładną bowiem historję tego krwawego roku i dziś nie czas jeszcze. Sądję jednak, że drobne nawet epizody, na aktach oparte, mają niepospolity dla przyszłego historyka interes. W feljetonie, w którym łaskawie użyczono mi miejsca, podam naturalnie to, co przedewszystkiem interesuje Podhale. Rozpoczną zaś dokumentem odnoszącym się do najwybitniejszej postaci ruchu r. 1846, t. j. do ks. Leopolda K m i e t o w i c z a.

I. Protokół sensacyjnego przesłuchania ks. K m i e t o w i c z a.

Pierwsze przesłuchanie ks. Leopolda K m i e t o w i c z a odbyło się w Nowym Targu dnia 25 lutego 1846. Śledztwo wstępne przeprowadzał oficyał kameralny, Celestyn H a u n e r, przydzielony czasowo do biura dla spraw karnych. Protokół spisywał Paweł W ł o d z i k i e w i c z, kancelista, zastępujący aktuaryusza, jako świadkowie obecni byli Jakób S u m a r y Ń s k i i Ignacy M a z i n o w s k i. Przedmiotem przesłuchania była „rewolucya“ chochołowska, z dnia 22 lutego.

Ks. K m i e t o w i c z z e z n a ł a d g e n e r a l i a, iż liczy lat 26, urodził się zaś w Starym Sączu z ojca Józefa i matki Maryanny; nie był nigdy karany ani pociągany do odpowiedzialności. Zapytany o bliższe szczegóły „rewolucyi“ chochołowskiej zeznał co następuje:

„W ciągu przeszłego tygodnia, we wtorek lub czwartek, dokładnie nie pamiętam, weszli do mego mieszkania około godziny 10 wieczór dwaj nieznani mi bliżej *) ludzie, a po zwykłym powitaniu oznajmili, że w nadchodzącą niedzielę t. j. 22 lutego, zarówno w Galicyi, jak i innych zabranych prowincyach polskich wybuchnie rewolucya.

„Do ruchu przyłączyli się już urzędnicy, wojsko, lud, a niemniej i duchowieństwo; cesarz austriacki zrzekł się Galicyi, ażeby umożliwić powstanie państwa polskiego. Oświadczyli dalej, że dla nowo powstałego Królestwa ustanowiony jest już rząd i wezwali mię w imię tego rządu, ażeby do rewolucyi przystąpił i rozkazy rządu pod groźą śmierci wykonał.

„Następnie objaśnili mię, że rozkaz rządu poleca mi, ażebym lud wiejski, a przedewszystkiem starszyzną gminną w pewnym miejscu niepostrzeżenie zgro-

*) Ks. K m i e t o w i c z, nie wymieniając nazwisk ma tu na myśli Juliana Gosłara, który bawił w Chochołowie r. 1845 w listopadzie w celach propagandy i Mikołaja Kańskiego, który przybył w tym celu w r. 1846 w styczniu.

madził, i oświadczył, że w przyszłości lud wolnym będzie od wszelkich powinności poddańczych, że nastąpi zupełna równość ludzi wobec siebie i państwa, że każdemu sprawiedliwość wymierzana będzie, stare zaś procesy będą załatwione w ciągu dni 14.

„Równocześnie otrzymują gminy od nowego rządu nakaz natychmiastowego uzbrojenia się, który to cel da się osiągnąć przez rozbrojenie pogranicznej (skarbowej) straży i przyłączenie się do zbrojnego ruchu. Kto się nie przyłączy, ale nie stawia oporu, ma być związany i uwięziony, opierających się należy siłą nagiąć do spokoju. Rząd nowy, jak to wysłańcy mi powiedzieli, polecił zabrać z kas cłowych galicyjskich zapasy w gotówce za pokwitowaniem, z potrąceniem należytości Węgrom.

„Polecono mi również, ażebym wpłynął na straż finansową i skłonił ją do przyłączenia się do rewolucyi. Wreszcie pod groźą kary śmierci polecono mi starać się usilnie, ażeby lud w dniu 22, uzbrojony, jak najliczniej wystąpił i dodali, że w właściwej chwili przybędą ludzie, którzy staną na czele. Mojem zadaniem ma być zalecenie ich ludności, chociaż będą to ludzie mi nieznani. Polecono również, ażebym z katalnicy poinformowałem lud o stanie rzeczy.

„Ludzie ci byli uzbrojeni i oświadczyli mi, że będą nieustannie dozorowany, czy i jak spełniam zlecenia rządu; w razie najmniejszego podejrzenia o zdradę lub nieposłuszeństwo ukarani zostaną śmiercią.

„Oświadczywszy mi to, obaj nieznani mi panowie, nie wymieniwszy swych nazwisk, opuścili moje mieszkanie.

„W piątek otrzymałem od ks. G ł o w a c k i e g o, wikaryusza w Poroninie *) list z wezwaniem, ażebym zobaczył się z nim w interesie spraw mojej rodziny, o których dowiedział się bawiąc w Starym Sączu u moich rodziców. Polecił mi także wezwać organistę Andrusikiewicza, by wypożyczone od ks. Głowackiego dwa śpiewniki kościelne przezemnie mu odeśłał, lub sam odniósł.

„Uwiałomilem tego dnia Andrusikiewicza, który odpowiedział, że da mi te śpiewniki, jeżeli nie starczy mu czasu, by je sam odniósł. Z tem powróciłem natychmiast do domu; zresztą o niczem z Andrusikiewiczem nie rozmawialiśmy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

W sprawie szkoły rzeźbiarskiej.

Rada gminna nasza dokłada wszelkich starań, by powstał nowy, odpowiednio urządzone gmach dla szkoły rzeźbiarskiej. Niestety! nie może znaleźć w tej sprawie słusznego poparcia. Na jednym

*) Ks. Michał Głowacki, obok ks. K m i e t o w i c z a i Andrusikiewicza trzeci główny przewodca ruchu.

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych itd. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. Wiercenie studzien. Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami itd. Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

projektują i wykonują:

inż. LEONARD NITSCH i Ska, Kraków, Kolejowa 18.

Najlepsze referencje z dotychczas wykonanych robót. ∴ Kosztorysy bezpłatnie.

Centralne Ogrzewanie

wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Mechaniczne pralnie, suszarnie dla bielizny, drzewa itp.

z ostatnich posiedzeń Rady gminnej — przeprowadzono wyczerpującą dyskusję i na jej podstawie wysłano obecnie umotywowane pismo do Rady Szkolnej krajowej. Sprawozdanie z tej dyskusji, dołączone do owego podania, jako część jego, z uwagi na ważność sprawy, podajemy tutaj w całości.

„Jest rzeczą powszechnie znaną, że Zakopane rozwijając się i jako Stacja klimatyczna zimowa dla chorych i jako uzdrowisko letnie dla potrzebujących wypoczynku i wreszcie jako centrum turystyczne dla zwiedzających Tatry, a w porze zimowej dla uprawiających sport narciarski lub saneczkowy, stoi wobec zadań, których spełnianie, o ile z jednej strony stanowi nieodzowny warunek dalszego rozwoju miejscowości, o tyle z drugiej przechodzi znacznie możliwość finansową gminy. — To też gmina tutejsza łącznie z komisją klimatyczną czyniła usilne starania, aby z nadwyżki budżetu państwowego wykazanej swego czasu przez Ministra skarbu JE. Dra Korytowskiego, a przeznaczonej w zasadzie na walkę z gruźlicą, pośrednio zaś na podniesienie miejsc klimatycznych, które już natura w najwłaśniejsze środki do tej walki uposażyła, uzyskać wydatną pomoc do uchylecia choć w części braków, rozwój tutejszej stacji klimatycznej tamujących. Fluktuacje polityczne sparaliżowały zabiegi gminy i popierającego je u Rządu Koła polskiego w Parlamencie państwowym. Gdy zaś Wysoki Rząd, który w podatkach bezpośrednich czerpie od mieszkańców tutejszej gminy więcej dochodu, niż z 4 większych miejscowości tutejszego powiatu t. j. Nowego Targu, Czarnego Dunajca, Szczawnicy i Krościenka razem wziętych, nie poczuwa się mimo tego do obowiązku świadczeń, któreby podniesienie tej jedynej górskiej stacji klimatycznej w kraju i jedyne uzdrowiska zimowego dla całej Polski przyspieszyły, gmina sama ciężących na niej zadań w tempie potrzebę ogólnego dobra wskazanem, spełnić nie jest w możności.

Oczekiwać by należało, że Wysoki Rząd centralny nie będzie przynajmniej pociągał gminy do ofiar, których ponoszenie należy do Państwa. Dzieje się niestety inaczej. Kiedy Sejm krajowy wezwał c. k. Rząd do możliwie rychłego kreowania Sądu powiatowego w Zakopanem — wprost tutaj dla prawidłowego wymiaru sprawiedliwości niezbędnego, to dotyczące Ministerstwo spełnienie tego postulatu czyni zawisłem od dostarczenia Skarbowi Państwa bezpłatnie potrzebnego pod budowę Sądu obszernego placu.

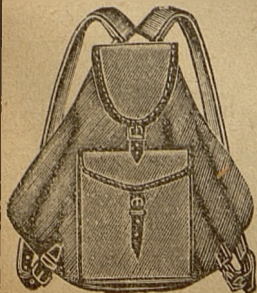
Podobnie rzecz się ma ze sprawą budowy gmachu dla tutejszej c. k. Szkoły zawodowej, której niniejsze sprawozd. dotyczy. Delegaci różnych Ministerstw, którym ta Szkoła podlegała w różnych czasach, konstatawali raz po raz przy wizytacjach Szkoły, że dalszemu jej rozwojowi przy sprzyjających skądinąd okolicznościach, jedynie brak odpowiedniego pomieszczenia stoi na przeszkodzie. Wysoki Rząd zdecydował się nareszcie zaradzić potrzebie. Zewnętrznym decyzji

wyrazem było wezwanie gminy do bezzwłocznego bezpłatnego dostarczenia potrzebnego pod budowę placu, w zamian za co Skarb Państwa, przy ewentualnej subwencji kraju, miał wystawić odpowiedni gmach. Był to więc rodzaj umowy z ginią co do obustronnych świadczeń i zaciągnięcia wzajemnych zobowiązań. — Gmina postawiony warunek spełniła i zamykając oczy na opłakany wprost stan swoich finansów, na wysokość swoich długów, kwotą 600.000 koron przekraczających, zdobyła się na przechodzącą jej siły ofiarę i za pożyczone pieniądze zakupiła jeszcze przed 2-ma laty wymagany grunt, którego koszta z wydatkami prawnymi i opłaconym po dziś od pożyczki procentem, wynoszą sumę 25.000 koron. Ofiarę tę poniosła gmina w przekonaniu, że Wysoki Rząd urgując gminę kilkakrotnie do możliwie rychłego dostarczenia placu, bezzwłocznie po spełnieniu tego warunku do budowy gmachu przystąpi. Oczekiwanie to zawiodło, a na odbytej na miejscu w Zakopanem z wiosną z. r. naradzie, biorący w niej udział JWPP.: Radca ministerialny Pliwa i Radca sekcijny Redel, jako przedstawiciele Ministerstwa robót publicznych, doradzali gminie zbudowanie na zakupionym placu gmachu za pożyczkę, której amortyzacją zapewniłby czynsz płacony przez Skarb Państwa przy ewentualnym udziale kraju. Po zamortyzowaniu pożyczki gmach miał przejść na wyłączną własność gminy. Wymienieni panowie przyrzekli przedstawić gminie plany na budowę, bez których n. p. orientacja co do finansowej strony propozycji, była nie możliwa.

Planów tych gmina nie otrzymała, z niemałym natomiast zdziwieniem przyjęła tutejsza Rada gminna do wiadomości doręczony jej dnia 29 grudnia z. r. protokół z ankiety odbytej we Lwowie w dniu 2 grudnia z. r. w sprawie Szkoły zawodowej w Zakopanem, ankiety, stawiającej do gminy żądanie wychodzące bardzo daleko po za to, czego pierwotnie żądano. Gmina postawiony jej dawniej warunek całkowicie spełniła i nabyła tem samem prawo do spełnienia wzajemnego obowiązku ze strony Wysokiego Rządu t. j. wybudowania na zakupionym przez gminę placu niezbędnego dla Szkoły gmachu. Żądanie obecne przez wspomnianą ankietę sformułowane, aby gmina za pożyczone przez siebie pieniądze podjęła sama także budowę gmachu, mającego stanowić własność Rządu, a jeszcze ponadto opłacała rocznie 2.000 K na rzecz Szkoły, wybiega tak dalece poza możliwość finansową gminy, że przyjęcie takiego żądania, każdy po rozpatrzeniu majątkowego stanu gminy, uznać musi za nie możliwe.

Celem ratowania dalszej egzystencji Zakopanego jako uzdrowiska i tych wkładów, jakie dotąd na najpilniejsze inwestycje poczyniono, uznaje gmina za niezbędne zakupić grunta na urządzenie parku, którego brak wszyscy jednogłośnie podnoszą, przeprowadzić kanalizację, osuszyć dzielnice wilgotne, przeprowadzić

TORBY i WSZELKIE PRZYBORY
TURYSTYCZNE ZIMOWE

Perfumy
i Mydła.

PUDRY
krajowe, francuskie
i angielskie.

Główny skład
MYDEŁ
przeluszczonej
MALINOWSKIEGO.

REIM i SPÓŁKA
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 37

polecają najtaniej

Sanki, Narty

(SKI) dla dorosłych i dzieci, LASKI bambusowe,
OBRECZE śnieżne, SANKI SZWAJCARSKIE „Lenker“
z kierownicą i hamulcem.

ROGÓŻKI kokosowe, szczotkowe i żelazne.

SZCZOTKI do czyszczenia.

„SIDOL“ do czyszczenia naczyń kuchennych.

OLIWA do maszyn.

LATARKI stalenne ręczne.

Wałeczki, kit i gips do uszczelnienia drzwi i okien od zima.

KALOSZE
ROSYJSKIE
I AMERYK.

nowe ulice i urządzić oświetlenie elektryczne. Na te inwestycje będzie gmina zmuszoną zaciągnąć w najbliższej przyszłości bardzo znaczną pożyczkę, której nie zdołałaby uzyskać, zamykając sobie niewątpliwie pożyczką na budowę Szkoły zawodowej dalszy kredyt.

Uznając w zupełności doniosłość, jaką dla krajowego przemysłu drzewnego ma utrzymanie zawodowej Szkoły w Zakopanem, gdzie przemysł ten budzi zainteresowanie licznej rzeszy gości nietylko z Polski ale i cudzoziemców, gdzie Szkoła od lat 30 istniejąc z historią Zakopanego tak ściśle się związała, gdzie powstał i wykształcił się osobny styl budownictwa i osobny rodzaj zdobnictwa gdzie wrodzone każdemu poczucie piękna rozwija — niemało piękność otaczającej przyrody, skąd uczniowie po kilku latach nauki, spędzonych w najlepszych warunkach zdrowotnych, wychodzą zahartowani fizycznie do wydatnej pracy w obranym zawodzie na całe życie, nie może jednak też Rada gminna zapomnieć o innych licznych obowiązkach, których spełnienie stanowi wprost o przyszłości uzdrowiska, jako takiego, nie może również obciążać bez granic członków gminy, płacących już teraz około 340% dodatków do podatków rządowych.

W trzęsieniu ocenieniu tego prawdziwie oplakanego położenia gminy, Rada gminna przestrzegła też stanowczo, jak stwierdza to odnośna uchwała, delegata swego wysłanego na ankietę wskutek zaproszenia c. k. Rady szkolnej krajowej, że gmina tutejsza prócz placu na żądanie Władzy zakupionego, żadnych dalszych świadczeń brać na siebie nie może. W protokole z ankiety chyba też tylko przez omyłkę między reprezentantami stron do ankiety powołanych, którzy obiecali starać się usilnie o przyjęcie przez te strony proponowanych na ankiecie świadczeń, wymieniono nazwisko naszego także delegata. Mimo wszystko, Rada gminna uchwaliła na ostatniem posiedzeniu swoim odbytem dnia 28 stycznia br. oprócz gruntu dostarczonego pod budowę przyczyniać się jeszcze do utrzymania Szkoły przez lat 50 rocznym datkiem w kwocie 300 koron, co z uwzględnieniem procentów, opłacanych od zaciągniętej pożyczki na kupno gruntu, obciążą budżet gminny roczną kwotą z górą 1.600 K t. j. sumą niemal 2 razy wyższą od datku, do którego zobowiązano cały tutejszy powiat, chociaż ten powiat dostarcza niemałego kontyngentu uczniów tutejszej Szkole zawodowej. Do opłacania datku 300 koron rocznie zobowiązała się imieniem gminy tutejszej Rada gminna, aby dać raz jeszcze wyraz swej daleko idącej życzliwości dla zakładu, którego Zakopane jest kolebką i który w Zakopanem odgrywa dla przemysłu krajowego nierównie ważniejszą rolę, niż podobne zakłady gdziekolwiek indziej w Kraju istniejące. Wobec naprowadzonych okoliczności Zwierzność gminna śmie wyrazić przekonanie, że Wysoka Rada szkolna krajowa skłonić raczy c. k. Centralny Rząd, aby po dopełnieniu ze strony gminy nałożonego na nią obowiązku, a nadto po przyrzeczeniu poza tym obowiązkiem dobrowolnego, wyżej określonego świadczenia, do budowy gmachu dla c. k. Szkoły zawodowej bez dalszej zwłoki przystąpił.

Krzysiów Michoł.

Szkic portretowy.

(Dokończenie).

Jakoz wy uwazujecie, coby bęło, kieby tak djaból po Remienia przysęł — brać? Mo jesce młodom babe, to by mu zol bęło tak wartko w piekło iść! Jako by sie brali? He, Remień by sie tężył, że je hłop! Ale by tu djoból zoroł oborę raciami, a Maciek by po kolana w ziemie wiązgnon, tak by sie zapięroł. Bęłoby sie cemu przypatrzeć, kieby się ci dwaj hycieli — ale djoból by ino śpasowoł, tak by się ino droźnił, jako kot z mysom, ta kieby sie ozeził, to by wzion Remienia i o węgiel szkicnon, bo to mo siły kielo ino kce! A kieby mu po babe przysęł, jakoby pytoł grzyka, coby mu jom choć jesce na rok ostawięł, zeby jom mógł końdecek przydrzęć. He, he, he! Jakby se jom wydzierali? Djoból by ciągnon za łeb w jednom, a Maciek za nogi w drugom strone. He, he, ozerwaliby babsko i narobięli kwasu na oborze. Godoł i śmioł sie, a okienkiem na oborę Macka wyzięroł i tak się mścił na nięm.

Najlepiej to sie mu z Bajokem ukwalowało. Kie juz ten do Mihała przysęł, to go dwa dni trzymoł i syćko radzieli. Bajok, Mraźnicom go wołali, a pisoł sie Jan Samek, siedzioł na Gróniku, pod Mraźnicom, przy księżym lesie, za Gąsienickim wirhem. Dość wnet owdowioł i drugi roz sie nie zynioł, bo mu bięda przeżyć nie dała. Chodzięł za zarobkem to po Węgrak, to w Polsce, ka ino nasi hłopi śli, to i ón za nięmi seł, coby taki jaki dudek zarobić i mieć na zime na zycie. Pote mu dzieci podrosły i robięły ka wtóre mogło, togo tez popuściło i siedzioł dóma. W zimie to mało bęł u siebie ino po chałupak łązięł karty wykładoł, wróżył, bajki opowiadół, abo o świecie i niepilik ludziak gwarzył. Kie sie zwiedziały dzieci, ze Bajak ka nie prec przysęł do spółnika, to sie ik moc zleciało, on im zaś gwarzył, jako lew bez morze przyplęwał co jarze cysto pięknie wełna obłazić s niego ino na syi mu grzywa ostała, bo to nad wodą bęła. Jako sie pies z kotką poharkali o kluce jakiesi co ik kotka na dno morza upuścięła, a za to psa bili i z tego to taka nienawiść między psem i kotem. O syćkich ptokak, dzwierzynie, rybak wiedzioł opowiedzięć, to go juz dzieciska, ale i starzy słuhal, lepiej jako księdzka w kościele. Mihoł Bajoka mioł za co, bardzo go sacowoł i powazoł, ale potela, pokiela Mraźnica do pola nie wyseł, a kie juz porę kroków bęł od osiedla, to juz sie Mihoł śmioł s niego.

Więś staro? Kieby tez teraz posłać hłopcysko za Mraźnicom, coby zawołało na nięgo: „Jonie! Duhecke sie wróćcie, bo ksiądz vos do spowiedzi wyzięro! Jak po dobrej wóli nie przyńdziecie, to wójta z przysięznym po vos pośle, i powiedom vos do kościoła, jak byka za rogi do zyda!”

„He, he, he, staro! Jakoby się zesapoł nas hłopcysko! Nie bęł do spowiedzi jak w te, kie się zenięł; djaból mu pod węgle stoi; ino tak ceko na dusę. Obu z Remieniem weźmie, zahyci kosiłkę za krztoń

Odnaczone 16 medalami rządowymi a więcej niż 250 pierwszemi nagrodami.

Założony w r. 1897 w Krakowie

Pierwszy galicyjski Zakład „Ornis”. Właściciel firmy: A. MUSIOŁEK.

dostawca c. k. urz. państw. Sklep: **Kraków, ul. Sławkowska 1. 16**, naprzeciw Grand Hotelu. — Hodowla rasowego płactwa i psów: Poczta **Dębni**ki, willa własna. — **Menażerya** w Parku Krakowskim otwarta dla Szan. P. T. Publiczności, posiadająca przeszło 100 okazów zwierząt. — Zakład poleca po najniższych cenach: różne rasowe psy i drób, gołębie, króliki. Jaja do wylęgu. Oswojone małpki, angorakoty, gad, papugi, kolibry, śpiew. zagr. ptaki, złote rybki, żywność, sprzedaż żywej zwierzyny. Wypycha tanio ptaki, zwierzęta itd. — Największy i jedyny zawodowy Zakład tego rodzaju w całym kraju. — Bogato ilustrowane cenniki bezpłatnie za nadesłaniem 5 hal. marki opłatnie. — 25-letnia fachowość, wielka ilość podziękowań.

i będzie rżnąć ś niemi w piekło, co ino zwincało będzie!!!

Na wiosne, kie się ociepliło, to Mihalisko ino w przewleceniu hodziół po polu, choćkany stół przy płocie, abo przy dródze, ręce za poły zatoczył i ukwallował z ludziami. Dzieci jak sły drógom, to zaroz na drugom strone skręcały, bo się go boły. Wąsy nie gołęł, bo strzyg nożycami, to beł cyrniučki na gębie. Kosula zamasciono, hruby — het kupa go beła — a wołół za dzieciami: „Puluć! puluć! E pockojze! wrójdzesie! e, cyjeś?” To dzieci tak gnały, co się im ino pięty łyskały. A ón się śmiół — takie bule mu się z gemby porobiely, a brzuke mu sarpało. Juz wom powiém, ze ten miół zycie przez te porę lat przy Piekorce, ale się mu to pole urwało i zepsowało.

Piekorce dzieci dorosły; Broncia się wydała za kufiatego Jasia od Polan, trza beło oderwać skibkę ziemie lo niej. Fronek, starszy syn Piekorki zacon się przynapijąc, odesał ze służby i nieroz dóma piekło zrobiół. Pote namyslił pojechać w Hamarykę; trza beło zastawić zagónek i dać mu na drogę. Stasek młodszy syn co beł rzeźbierzom, tez sie napijół i hnet po odbiorce pojechał za Frankiem za more. Trza beło drugie stajonko zastawić, zaś lo niego. Piekorka myślała ze jej synowie posłać dudki z Hamaryki, ze dług wypłaci i pole odbiere. Ale ka ta? Nie beło ze psa baraniny — ino psina! Ktosi jej ta pedziół, ze hłopcy pijom tam jesce lepiej, jako tu pili.

Jadwisia namłódso z dzieci — ta co bez tele roki przynosiła rełtki obiadów od gości, ka służyła, pojechała z panami do Warszawy i tamok się wydała. Na Piekorkę juz zacęno być ciężko. Mihoł jęj nie pomogół w robocie, bo mu beło dusno, a zreślą ón miół wymówione opiekuństwo. Niebedzie jeden, to drugi go doopiekuje. Kobięcina robiela za dwoje cysto się zeskla przy tej robocie i z frasunku.

Mihoła juz widno przy oknie nie beło — ino jak się wiosna robiela, to seł w las. Z daleka go widno beło, jak lasz bez Gąsienicki wirh, ku lasu. Ludzie gwarzyli: „Mihoł ha mo rozum nie głupi; idzie ku lasu siedzieć, bo teraz wiosna, moj — lasy kwitną — to kce, coby te pohy do niego wlażyły, ze dłuzej żyć bedzie. Bieda go bedzie doopiekunować, bo ten mo rozumek, tosyćkik przeżyje“. Ale ón seł po to, ze dóma i bieda zacena być i baba nie barz gwaro teraz beła. Fronek wróciół z Hamaryki; pieniądze nijakik nie przywióz, ino hamarykańskom fajke, janglickom oduźnię i smak zdwojony do piwa, a co nogorse to złom wieść, ze Staska janglicy przebili. Kie sie Piekorka dowiedziała, to mgląta ze zolu. Pote Franek zacon sie zenić i pić przy tej okazji — piekło syćko doma stało. To juz Mihoł wołół w lesie siedzieć, by tego nie widzieć i nie słyseć; bo i baby mu zol beło, to juz wołół ujść. Bajokowi się zmarło — i Remienia pohowali, a nakoniec i Piekorka z tego syćkiego zgryzu umarła. Pote do Bednorza kufiaty Jaś z Bronciom się z Polan przeniesli, kiertel dzieci przywiedli. He, juz ani kwilki pokoju dziadek nie miół — tak go kosała nazywać dzieciom — bo ik to nic nie kostowało. Dziadek miół teraz kiepskie casy.

Wojciech Brzega.

Wiadomości bieżące.

Liczba gości, którzy bawili, względnie bawią w Zakopanem od 1 stycznia 1911. wynosi 1513 osób, t. j. o 413 osób więcej, niż w roku zeszłym o tej samej porze.

Od redakcyi. W niniejszym numerze rozpoczynamy druk „Przyczynków do dziejów r. 1846. na Podhalu“ Dra K. Ostaszewskiego-Barańskiego. Na razie otrzymaliśmy trzy epizody; jeden z nich jest przekładem zeznań ks. Kmietowicza, dotychczas nieznanych; drugi przedsta-

wia wiele nowych szczegółów z procesu Chochołowian; trzeci wreszcie zawiera dosłowny przekład wniosku Stadjona w sprawie utłaskawienia ks. Kmietowicza.

Z Rady gminnej. Dwa posiedzenia Rady gminnej odbyły się w ciągu stycznia. Pierwsze było poświęcone w całości sprawie b. inspektora policyi, p. Szczygła, który po wydaleniu ze służby gminnej, rekurował do Wydziału Rady powiatowej i rekurs swój... wygrał. Nie wchodząc w motywa rekursu i ich słuszność, nie zagłębiając się w treść jego rozstrzygnięcia — pozostawiała Radzie gminnej jedyna droga — odwołania się do opinii Wydziału Krajowego. Tymczasem kilkogodzinna, a zupełnie niepotrzebna dyskusya nadała tej sprawie obrót inny, a zupełnie niespodziewany. Postanowiono próbować ugody z wydalonym p. Szczygłem co do wysokości „odszkodowania“! To treść pierwszego posiedzenia. — Ugody jeszcze nie zawarto i pertraktacye trwają dalej. Czy takie stanowisko przystoi Radzie gminnej, niech osądzą chociażby tylko ci, co tą sprawą w tak dziwnie gorliwy sposób się opiekują i dyskusyę zupełnie zbyteczną stale nad nią wszczynają. Dla patrzącego zdała — to nasza Rada gminna nie ma żadnych spraw poważniejszych do załatwienia — jeśli nad takimi drobnostkami godzinny całe rozprawiać może. Ale na posiedzeniu drugim zamianowano nowego inspektora policyi, a będzie nim p. Turyna, były komendant tutejszego posterunku żandarmeryi. Instruktorem pogotowia pożarnego zamianowano p. Władysława Gąsienicę, referentem jednak spraw pożarniczych wobec Rady gminnej będzie radny gminny p. Chyc. Przedłożony Radzie nowy cennik doróżkarski odesłano z powrotem do komisji dla uproszczenia go i skrócenia. Udzielono wreszcie szereg koncesyji doróżkarskich.

Z Komisji klimatycznej. Posiedzenie Komisji klimatycznej odbyło się w piątek dnia 5 lutego. Omawiano zamknięcie rachunkowe Komisji za rok 1910. Sprawę przejrzania ksiąg rachunkowych, a zatem przestudyowanie dokładne tego zamknięcia oddano wybranym w tym celu członkom, p. Wł. Tchórzewskiemu i Janowi Staszczkowi. Z przedstawionego zestawienia kasowego wynika, że Komisya klimatyczna zebrała w roku zeszłym 54.529 K 89 h, a wydała 50.553 K 18 h. Wobec wielkich zobowiązań Komisji i zupełnego braku funduszy, wobec wielkich potrzeb i zadań, jakie Komisya ma do spełnienia — wyłania się poważnie sprawa smutnej przyszłości i niemożliwości gospodarki nadal w tych warunkach. Postanowiono zatem zebrać się w najbliższej przyszłości celem przedyktowania tych rozlicznych, a gwałtownych potrzeb Zakopanego, jako uzdrowiska — a za podstawę do dyskusji ma służyć memoriał, wypracowany przed półtora rokiem przez komitet, wybrany przez Wiec członków Tow. Tatrzńskiego. Memoriał ten wydrukowany w broszurze p. t. „Zakopane i jego potrzeby“, podaliśmy w swoim czasie w całości w naszym czasopiśmie. Z uchwalonymi postulatami, żądaniemi i prośbami pojedzie wybrana w tym celu deputacya do Władz krajowych. W szczególności należy wykorzystać nominacyę JE. Głabińskiego, Ministrem kolei, i starać się o upaństwowienie naszej kolejowej linii.

Zastępcą przewodniczącego Komisji klimatycznej wybrano Dra J. Żychonia, gospodarzem p. Z. Curusia, skarbniczką p. E. Kobytecką, sekretarką p. J. Kobytecką.

Śniegi spadły u nas tak wielkie, że groziły Zakopanemu odcięciem od świata. Utrzymywano jednak ruch kolejowy — a w górach tylko, nad Morskiem Okiem i w Roztoce pospadały ogromne lawiny, poniszczyły lasy, zabrały domek żandarmeryi i przerwały w zupełności komunikacyę. W Zakopanem ucierpiał tylko d.ogi, porobiły się wyboje, które z trudem naprawia Zarząd klimatyczny — a przy odgarnianiu zasp śnieżnych łamią się raz wraz ogromne plugi. — Niedziela 5-go b. m., dzień narciarskich międzynarodowych zawodów, sprowadziła tłumy sportowców i gości do Zakopanego, a nawet Dyrekcyja kolejowa zdecydowała się oddać im pociąg osobny.

Spis ludności. Przeprowadzony w Zakopanem spis ludności wykazał nadzwyczajny przyrost ludności, wynoszący w porównaniu z poprzednim spisem przeszło 40%. W r. 1900 liczyło bowiem Zakopane 5.600 mieszkańców, obecnie zaś liczy gmina 7.928 osób. Z tego wypadła na miejscowość Zakopane 6.344 osób, na Olczę 1.078, na Bystre 184, wreszcie na Kuźnice 322 osób. Domów liczy Zakopane ogółem 1.347, z czego przypada na miejscowość Zakopane 986 domów, na Olczę 264, na Bystre 66, a na Kuźnice 37.

Blizsze szczegóły co do stosunku liczbowego osób stale w gminie zamieszkałych i czasowo, czyli gości, dalej co do płci, wyznania i zawodów podamy z końcem marca b. r.

Przedstawienie amatorskie, urządzone we środę 1 lutego na dochód Tow. „Pomoc Bratnia“ wypadło pod każdym względem doskonale. Wystawiono wesoly „Pokój do wynajęcia“, „Château Iquem“ i smętne „Preludium Szopena“. Amatorowie, a w szczególności amatorki wykonały role swe bez zarzutu — a chwilami można było zapomnieć, że się ma siły amatorskie przed sobą. Sala mimo szalejącej w ten wieczór zadymki była pełna i huczała od śmiechu i oklasków. Przedstawienie przyniosło Towarzystwu z górą 500 K dochodu i za to się szczerza wdzięczność amatorom należy.

Pożar wybuchł w nowym hotelu p. St. Karpowicza w nocy z 28 na 29 stycznia. Tylko dzięki gościom, bawiącym jeszcze wówczas w restauracji, nie przybrał ogień wielkich rozmiarów. Jakaś szmata napojona farbą, czy terpentyną pozostawiona w zamkniętym pokoju hotelowym, obecnie malowanym, zapaliła się od porzuconej zapalki, czy papierosa i to było powodem pożaru. Drzwi wyważono i dzięki hydrantom ogień wkrótce ugaszono. Nie pomogły jednak i hydranty, ani straż pożarna, która się na miejscu stawiała, gdyby nie wczesny alarm i ratunek. Z dużego, nowego gmachu pozostałyby zgliszcza, a właściciel mógłby mieć tylko żal do Komisji budowlanej, która mu na stawianie tego budynku wydała pozwolenie.

Od krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk otrzymała Komisja klimatyczna następujące pismo:

Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, wykonując rezolucye uchwalone przez I. krajowy Zjazd przemysłowo-balneologiczny, zamierza dążyć do podniesienia frekwencji w naszych zdrojowiskach i uzdrowiskach między innymi i w ten sposób, iż chce ułatwić właścicielom zdrojowisk, hoteli, will, pensjonatów i t. p. przedsiębiorstw odpowiednie wykształcenie dyrektorów, urzędników administracyjnych i służby przeznaczonej do obsługi gości.

W tym celu zawiązał już Zarząd Związku rokowania względem uzyskania nauczycielskich sił fachowych i środków materyalnych od c. k. Ministerstwa robót publicznych dla urzędzenia 14-dniowego kursu gospodarczo-administracyjnego we Lwowie jeszcze przed najbliższym sezonem kąpielowym.

Przedmiotem wykładów takiego kursu byłyby:

- 1) Założenie, budowa i urządzenie wewnętrzne hotelów, pensjonatów i restauracji.
- 2) Nauka administracji.
- 3) Gospodarstwo piwniczne.
- 4) Nauka obsługi.
- 5) Gospodarstwo kuchenne.
- 6) Prowadzenie ksiąg,
- 7) Urządzenia dla wzmoczenia ruchu turystycznego.

Kurs taki mógłby się odbyć tylko w takim razie, gdyby się zgłosiło co najmniej 16 uczestników, względnie uczestniczek. Osoby te miałyby zapłacić jedynie należność wpisową w kwocie po 40 koron, jeśli nie są członkami, a tylko 10 koron, jeżeli są członkami krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk — a obok tego pokryje kosztą podróży i utrzymania się we Lwowie.

Zawiadamiając o tem Szanowną Komisję, mamy zaszczyt upraszać o podanie nam w nieprzekraczalnym terminie do 10 lutego imion, nazwisk, wieku i charakteru tych

osób, któreby chciały w kursie tym uczestniczyć. Zgłoszenia po tym terminie nadesłane, nie będą mogły być uwzględnione.

Blankietów do podpisania odpowiedniej deklaracji, nie omieszkamy w swoim czasie nadesłać, a zarazem zawiadomić o terminie do złożenia wpisowego i rozpoczęcia się kursu.

Rada nadzorcza Stowarz. zar. z ogr. por. „Kilim“ w Zakopanem, zaprasza P. T. Członków na Walne Zgromadzenie, które się odbędzie w niedzielę dnia 19 lutego 1911 r. o godz. 3 popoł. w budynku gł. c. k. Szkoły zawod. w Zakopanem. Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności i rachunków za czas od 1-go czerwca do 31-go grudnia 1910. 3. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej Walnego Zgromadzenia z wnioskiem co do udzielenia absolutoryum. 4. Rozdział zysków z r. 1910 na podstawie wniosku Rady nadzorczej. 5. Wybór 2 członków Rady nadzorczej na 3 lata w miejsce 2 wylosowanych. 6. Wybór 3 członków Komisji rewizyjnej na rok 1911. 7. Wnioski Rady nadzorczej i Dyrekcyi w sprawie zmiany §§ 11, 12 i 31 statutu. 8. Wnioski członków — w myśl § 33 statutu. Zakopane, dnia 30 stycznia 1911. Prezes: Dr Zdzisław Czapliski. Sekretarz: Jan Skotnicki.

Reduta. Dnia 11 lutego odbyła się w salach hotelu „Morskie Oko“ reduta przy dźwiękach muzyki wojskowej. Tradycja tych zabaw z lat poprzednich zapewniła zabawie powodzenie zwłaszcza, że komitet dołożył wszelkich usiłowań, celem jej urozmaicenia.

Z „Sokoła“. Dnia 8 stycznia odbył się w tutejszym Sokole wspólny oplatek, na który zebrała się poważna ilość członków, a odczeka zabawa przy dźwiękach własnej dobrej muzyki przeciągnęła się do późnej godziny.

Zabawa taneczna odbędzie się w sali „Sokoła“ dnia 18 lutego, urządzona staraniem grupy nauczycieli. — Zabawa zapowiada się świetnie.

NADEŚLANE.

Pensjonat „Litwinka“

w Zakopanem, ulica Jagiellońska L. 40.

otwarty przez cały rok.

Pokoje ciepłe, słoneczne, weranda kuracyjna, łazienka. Kuchnia zdrowa. :: Ceny niskie. :: Opieka dla chorych zapewniona.

ZAKOPANE — ULICA KOŚCIELISKA Nr. 58.

WILLA „ORLA“

do wynajęcia w całości lub pokoi: 5, 3, 1 z kuchnią.

Pokoje słoneczne zaopatrzone na zimę, werandy oszklone, Korytarze ogrzewane, kanalizacja, wodociąg, wozownia. Właściciel: Wojciech Krzeptowski.

Abbazia - „Willa Regina“

Obiady smaczne i zdrowe na maśle wydaje u siebie i na miasto

Kornelia Gruzewska.

„Zakątek“ *** Zakopane *** Chramcówki I. 44.

Pensyonat otwarty cały rok,

Pokoje duże, słoneczne. Werandy oszklone. Wodociąg.
Korytarze ogrzewane. Kuchnia wyborna.

Nauczycielka szkół wydziałowych z Krakowa

(egzamina z odzn.), uniwersytet. spec. jęz. i lit. pol. i niem.,
hist. — przyjmie jedno- lub dwugodzinną lekcję w Zako-
panem. — Zgłoszenia do dnia 10 lutego: Kraków, ulica
Szevska 26 (od plant) **P. W. Choynowska dla A.**

LISTA GOŚCI

od 16 do 31 stycznia 1911 r.

Aschkenaza Henryk	Kraków	H. M. O.
Ader Dr Jakób z rodz.		H. Warszawski
Abramowicz Józefa	Lwów	H. Kuliga
Bal Stanisław		Z. Dra Chramca
Baweł Antoni	Kraków	H. M. O.
Braun Markus z żoną	Piotrków	H. Warszawski
Berall Berta	Bukowina	H. M. O.
Błęzyńska Marya	Bociara	
Biszewski Ludwik	Zacharpoł	Jolanta
Bobrowski Dr Emil	Podgórze	Krywań
Bobrowski Józef i Janina	Piotrków	Liliana
Bobrowski Jan	Warszawa	
Borodicz Ksiądz	Rybińsk	
Bobrowska Karolina	Warszawa	
Bossowska Ela	Piotrków	Saryusz
Borkowska Antonina	Strzemieszycze	Warszawianka
Butrymowicz Tadeusz	Kraków	H. Kuliga
Ceceniowski Stanisław	Kijów	Liliana
Cerulli Amalia	Warszawa	Leśniakówka
Cichowska Katarzyna	Gub. Radomska	Kmicic
Cwiklińska Stefania	Wiedeń	Warta
Chudzikowski Jan	Kraków	H. Karpowicza
Chomiczówna Marya	Wilno	Koliba
Chaberska Lina z córką	Lwów	Stara Polana 23
Chojnacka Zofia	Mogilno	Gierlacl
Czajkowska Helena	Król. Polskie	Łukaszówka 22
Czorny Jan	Romanowe Siolo	Kościeliska 1144
Dąbrowska Helena z rodz.	Warszawa	Jagiellońska 30
Dąbrowski Kazimierz	Lwów	Jasna
Dalska Klara z synkiem	Poznań	Janina
Dębski Dr Józef z żoną	Besarabia	Krywań
Delikowski Janusz	Wołyń	Warszawianka
Dębska Julia	Płock	Kubinówka
Domański Witold	Sosnowiec	Świetlana
Drożdżikowski Alfred	Chrzanów	H. Karpowicza
Dmochowski Józef	Łódź	Marya
Drochocicki Dr Maksymilian	Lwów	H. Warszawski
Długoszewska Irena	Warszawa	Warszawianka
Dłutkowa Marya	Kraków	Tatry
Dudzik Anna	Chrzanów	H. Karpowicza
Durlach-Baden Kazimierz	Radom	Podlasie
Epstein Tadeusz z rodz.	Kraków	H. Warszawski
Eichornowa Dr Helena z córką	Warszawa	
Fraenkel Henryk	Kraków	Z. Dra Chramca
Frank Filip	Lwów	Jasna
Feldmanowa Marya z synem	Kraków	H. M. O.
Festenburg Gerard Helcia i Alina	Lwów	Nowotarska 10
Fromowicz Leopold	Kraków	Liliana
Gajkowski Józef	Kalisz	H. Kuliga
Glaczor Edward	Kraków	Z. Dra Chramca
Gaszyńska Karolina	Podgórze-Płasz.	Zacisze
Grabowiecka Marya	Kalisz	Z. Dra Chramca
Gercherdt Karol	Zabłodowo	H. Stamary
Gettlich Stanisław z żoną	Łódź	Kościeliska 155
Gedliczka Zdzisław	Kraków	Szopenówka
Gibas Izidor	Limanowa	

Gorazdowski Bolesław z rodz.	Sokołów	Polonia
Gwiżdżowa Stanisława	Kraków	Liliana
Gibczyńska Marya z córką	Lublin	Anielówka
Griffel Wilhelm	Kraków	Nowotarka 10
Grotthus Baron Gustaw z żoną	Sietecz	Z. Dra Chramca
Gustawicz Tadeusz	Lwów	
Haecker Emil	Kraków	Krywań
Herse Bolesław	Warszawa	H. Warszawski
Herbst Wiktorya	Ślawiszyn	Litwinka
Herman Jadwiga	Kalisz	Zacisze
Hryniewiczcka Walerya	Kraków	H. Kuliga
Ivanoff Aleksander	Warszawa	Z. Dra Chramca
Jaraczewska Helena		Piotrkowianka
Jaworska Ludwika		Nowotarska 11
Janowska Kazimiera z synem	Zakopane	Koliba
Janczakowski Tadeusz z żoną	Żrenica	H. M. Oko
Jacucińska Janina	Kaliska Gub.	Hygea
Jachinowska Marya i Aniela	Kraków	Ukraina
Jaśkiewicz Jan	Rozdół	Schron. naucz.
Jelowicka Marya z synem	Tarnopol	Saryusz
Jodko Narkiewicz Marya	Kraków	H. M. Oko
Katerla Jadwiga		Schron. naucz.
Kalksteiowa Ludwika	Warszawa	H. Kuliga
Karska Izabela	Król. Polskie	H. Stamary
Kamiński Feliks z rodz.	Warszawa	Jordanówka
Kłeczyński Bohdan z rodz.	Krzyszkowice	Konstantynówka
Koczek Franciszek z żoną	Lwów	Litwinka
Kneisel Dr Antoni z rodz.	Paryż	H. M. Oko
Kwintówna Halina	Kowno	Podlasie
Kiedroniowa Zofia	Dąbrowa	Krywań
Kirkor Stanisław		
Klimaszewska Kazimiera	Wiedeń	Litwinka
Korwacka Aleksandra	Gub. Radomska	Kmicic
Kostrzewski Józef	Zborów	Pepta
Koperny Józef	Zakopane	Limba
Kozietulski Skarbek Wład. z żoną	Gub. Warszawsk.	Łubień II.
Kopczewska Teodzya	Warszawa	H. Kuliga
Kostynowicz Kazimierz i Wład.	Kraków	Kościeliska 155
Kozłowska Helena z córką	—	Czarny Staw
Kondratowicz Barbara	Białoruś	Z. Dra Chramca
Koźniewska Stanisława	Warszawa	Warszawianka
Koziański Dr Kazim. i Marya	Kraków	H. Stamary
Kozłowska Władysława	Krosno	Staszczkówka
Kolodziejska Zofia	Kraków	Konstantynówka
Krupiówna Stanisława	Preszburg	Borek
Kubicki Kazimierz z żoną	Sroda	H. M. Oko
Kuczebińska Helena	Lwów	H. Warszawski
Kusztelenówna Iza	Poznań	Przeznica 7
Kutowski Emil z żoną	Łączki	H. Kuliga
Kulczyńska Stefania	Lwów	
Lange Klara	Warszawa	Jerzewo
Limanowski Zygmunt	Zakopane	Litwinka
Lipiński Józef	Strzałkowce	H. Warszawski
Lubomirska Księżna Marya	Podniestrzany	Liliana
Lułostańska Jadwiga i Aleksand.	Warszawa	Podlasie
Maleski Bolesław i Marya	Kraków	H. M. Oko
Marsowa Jadwiga i Krystyna	Limanowa	
Mazurek Józef	Siedlce	Pomoc Bratnia
Madaliński Józef i Izabella	Poznań	Świetlana
Marciszyn Stanisław	Kraków	Polka
Maczugowa Emilia	Nowy Sącz	Piotrkowianka
Massalski hr. Tadeusz	Konary	Zacisze
Meisels Dr Adolf	Kraków	H. Warszawski
Michałowska Kazimiera z córką	Rzeszów	Stara Polana 26
Michalik Marya	Kraków	Ogrodowa 4
Milżyńska hr. Helena	Niezanowice	H. Stamary
Migórski Mieczysław i Jadwiga	Kraków	Czarny Staw
Młodkowski Józef z żoną	Truszowice	Krupówki 2
Mroczkowska Helena	Kraków	Koliba
Molik Karol i Leon	Lwów	Zakątek
Myszkowski Józef	Tymbark	H. M. Oko
Nelken Paul	Kraków	Nowotarska 10
Neuwirth Laura	Lwów	Braun
Nitsch Stanisław z rodz.	Preszburg	Borek
Niepokojszczycki Eugeniusz	Rosya	H. Warszawski
Nowicki Kazimierz	Warszawa	Jagiellońska 28
Orłowska Władysława	Krzyszkowice	Konstantynówka
Ostrowska Nadzieja	Paryż	Anielówka
Pawłowicz Jan	Busk	Dora
Pagaczewski Dr Julian	Kraków	Liliana
Pałjewski Stanisław	Rosya	Jerzewo
Pawłowska Stanisława	Częstochowa	Ogrodowa 4.
Pawlikowski Dr Jan	Lwów	H. Turystów
Przeorska Maryla i Helena		Marya
Przewoźny Ludwik	Zakopane	Łukaszówka 2
Peretz Joachim z żoną	Warszawa	Z. Dra Chramca
Plewczyński Władysław	Kraków	Olcza 109
Piekut Marya	Warszawa	Polonia
Piekarska Lidya z córką	Łomża	Jerzewo
Piotrowska Marya	Warszawa	Tatry

Ponczyńska Marya	Lwów	Kalina	Stojanoff Konstanty i Wiera	Besarabia	Stamary
Prowans Oktawia	Odessa	Dworek	Stocki Edward i Helena	Kalinów	H. M. Oko
Poniński hr. Feliks	Września	H. Stamary	Trnka Zofia	Kraków	H. Kuliga
Plocharski Władysław	Kraków	Pod Sobieskim	Tabaczyńska Irena	Lwów	Z. Dra Chramca
Porebska Zofia		H. Centralny	Teisseyre Dr Wawrzyniec z rodz.		Sass
Puławski ks. Stanisław	Sandomierz	H. Warszawski	Trzeciak Franciszek	Wiedeń	Jordanówka
Rakowski Antoni	Zakopane	Zakątek	Tiegelbaum Herman	Lwów	H. M. Oko
Racholewska Józefa	Piotrków	H. M. Oko	Tiegerowa Mina		Zakątek
Rzanińska Janina	Warszawa	Warszawianka	Toworski Franciszek	Petersburg	Pomoc Bratnia
Reisapfel Bernard	Kraków	Nowotarska	Turski Kornel	Łuczycze	H. M. Oko
Rothberg Juliusz		Nowotarska 10	Turowska Aniela	Warszawa	Warszawianka
Romaszkan Jan z rodz.	Tłumacz	H. M. Oko.	Tryhubczak Stefan	Sosnowiec	Zakątek
Rudnicki Tadeusz	Warszawa	H. Warszawski	Wassermann Zygmunt	Lwów	
Ruszczyćówna Ludwika	Bekupc	Chramcówki 28	Walczakowa Jadwiga z synem	Kraków	Jagienka
Rudzka Zofia	Borysław	Z. Dra Chramca	Waligórski Bronisław z rodz.	Lwów	Stara Polana 20
Rydel Jan	Kraków		Wilamowska Wanda	Łęczycza	Liliana
Samolowicz Wincenty Osmar	Lwów	Hygea	Wisłocki Dr Janusz	Lwów	H. Kuliga
Skalkowski Józef		Liliana	Włodawez Maksymilian	Zakopane	Zamojskiego 11
Spalang Adolf	Kraków	Nowotarska 10	Wojnarowa Marcela	Czarna	Kościeliska 24
Sławiński Stanisław	Warszawa	Liliana	Włodek Roman	Węgry	H. Stamary
Szajowski Edward	Lwów	Z. Dr. Chramca	Wodzyńska Wanda	Warszawa	Warszawianka
Spiro Genia	Kraków	Nowotarska 16	Wojtowicz Józefa	Wolanka	Liliana
Spiro Izrael		Nowotarska 10	Zawadowicz Michał	Pryswocce	Czarny Staw
Słowińska Iza	Bielsk	Jerzewo	Zablocki Witold	Petersburg	Warszawianka
Słowińska Zeneida z synem			Zaczek Dr Kazimierz	Lwów	H. M. Oko
Śniedowski Władysław	Lwów	H. M. Oko	Zieliński Bazyli	Kijów	Litwinka
Świecicki Zygmunt z żoną	Warszawa	H. Stamary	Zubowicz Zofia	Wilno	Kmicie
Śmigielska Bronisława	Wilno	Jordanówka	Żukowski Witold	Warszawa	Liliana
Smoleński Floryan	Lwów	Rynek 11	Żupański Stefan	Kraków	
Stoniowska Marya	Zielona	Z. Dr. Chramca			
Smolarski Dr Władysław	Kraków	H. Stamary			
Skoczylas Władysław	Zakopane	Staszecz kówka			
Szymankiewicz Zygmunt	Sosnowiec	H. Warszawski			
Szymankiewicz Stefan					
Szumska Aniela	Łysiny	Świetlana			
Szoldrska Natalia	Warszawa	Leśniakówka			
Sznajdrowa Mirosława z córką	Szeligi	Jordanówka			
Szpondrowski Karol	Kraków	Kościelna 6			
Starnawska Marya z córką	Kutno	Podlasie			
Stankiewicz Helena	Kowno				
Strzelecki Stanisław	Kraków	Leśniakówka			
Strasserówna Marya		Zacisze			
Stypulkowska Jadwiga	Sielec	Warszawianka			

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK		POWÓZ	
	jedno	dwu	jedno	dwu
	K h	K h	K h	K h
Za jazdę do dworca lub z dworca kolei:				
do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacji bliżej dworca położonych	60	1	1	160
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywcańskim, Skibówkach, Bystrem do Sanatoriumu w Kościeliskach	1	160	150	250
	2	320	3	520
Za jazdę na obszarze Stacji klimat.:				
kurs na obszarze Stacji w dzień	30	50	50	1
w nocy	50	70	70	120
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki — w dzień	60	80	80	150
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki — w nocy	80	1	1	170
za każdy kwadrans czekania	20	40	30	50
Za jazdę według czasu:				
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień	30	50	50	1
w nocy	50	70	70	120
Za jazdę do miejsc oznaczonych:				
a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1	180	150	3
b) tamże z czekaniem 1/2 godziny i z powrotem	140	240	210	360
a) do Poronina (stacja kolei) Sanatoriumu lub w kierunku odwrotnym	180	260	220	360
b) tamże z czekaniem 1/2 g. i z powr. za każdy kwadrans czekania	240	320	280	420
a) do doliny Kościelisk (do Restauracji) i z powrotem 1 dnia	20	40	30	50
b) do doliny Kościeliskiej (do „Pisanej”) i z powrotem 1 dnia	5	8	7	12
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia	6	10	8	14
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia	8	12	12	16
b) do Nowego Targu i z powr. 1 dnia	10	16	14	20
do doliny Chochołowsk. i z powr. 1 dn.	14	20	18	28
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni	9	14	13	21
do Białskich Grot i z powr. 2 dni	5	8	7	12
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 d.	10	16	15	27
	16	25	24	40
	20	30	30	45

UWAGA. Za podjazd pod dom i czekanie, nie dochodzące razem 10 minut, nie się należy.

Za jazdę nocną uważa się od 1-go października do końca marca jazdę od godziny 8 wieczór do godziny 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano,

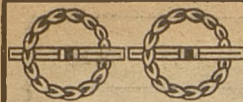
BIULETYN

stacyi meteor. przy Muz. Tatrzzańskim im. Dra T. Chałubińskiego. Za Styczeń 1911.

Dzień	Stan barometru (7 rano)	Ciepłota powietrza w stopniach Celsjusza		Wilgotność bezwzględna (średnia)	Kierunek i siła wiatru (7 rano)	Opad mierz. o g. 7 rano	
		max.	min.			ilość	rodzaj
1	785.5	-4.4	-6.5	2.6		0.5	śnieg
2	776.9	-2.6	-11.6	2.7		1.4	
3	776.6	-2.5	-7.0	3.3		0.0	
4	780.0	-2.0	-5.9	3.5		0.0	
5	781.3	3.7	-5.5	4.2		3.4	deszcz
6	786.8	4.5	-0.8	3.9		1.4	
7	790.3	6.2	-0.6	4.4		0.7	śnieg
8	793.8	2.0	-1.6	4.5		1.3	
9	793.6	0.1	-5.9	3.6		0.0	
10	784.8	-1.3	-7.7	3.2		2.5	śnieg
11	785.7	-2.8	-11.5	2.7		0.3	
12	776.1	-6.4	-13.5	1.8		0.0	
13	773.5	-4.7	-13.5	2.3		4.5	śnieg
14	782.3	-5.5	-10.1	2.4		1.5	
15	788.7	-5.0	-14.5	2.1		0.0	
16	790.1	-0.5	-6.0	3.6		0.0	
17	793.8	-2.1	-9.8	2.9		1.4	śnieg
18	778.7	1.0	-8.6	4.4		19.1	
19	785.4	1.8	-0.3	4.5		25.7	
20	788.5	0.6	-1.5	4.4		3.0	
21	791.1	-0.5	-4.5	5.0		0.0	
22	785.9	1.5	-4.1	3.7		5.0	śnieg
23	788.5	-3.4	-9.0	2.2		1.4	
24	788.7	-7.6	-13.8	1.9		0.1	
25	786.4	-6.0	-15.5	2.0		5.2	
26	780.8	0.8	-5.7	4.2		27.0	
27	784.5	0.9	-5.1	3.4		13.5	
28	786.7	0.9	-9.6	4.2		14.1	
29	782.4	-4.0	-10.0	2.6		8.2	
30	786.1	-4.0	-16.2	1.5		0.0	
31	789.7	-10.9	-18.8	1.2		7.1	

Z powodu zepsucia przyrządu, kierunek wiatru niemożliwy.

D. BLAU
 Główna zastępczyni i skład maszyn do szycia firmy: SINGER & Co.
 Zakopane, Krupówki 65 i okolice.
 Wypożyczycza maszyny. — Przyjmuje naprawy. — Na składzie wszelkie przybory.
 „LAKTOL”
 „PIZZETEM”
 „FERMENT”
 „MILKO ZALOWANA”
 Meczarnia M. Jankowskiej, ul. Podwale 5 :: sprzedaje z zakładu Krakowskiego.

INFORMACYE.

C. k. Urzędy i Instytucje publiczne.

Uzdrowskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzi: 3 delegatów Namieśnicztwa, 3 Wydziału Krajowego, naczelnik Gminy Zakopane, 2 delegatów Rady gminnej Zakopane, 2 delegatów lekarzy praktykujących w Zakopanem względnie posiadających tutaj konc. Zakłady lecznicze, 1 Tow. Tatrzańskiego, 1 lekarz Stacji klimat., 1 delegat gości.

Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namieśnicztwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biurowisko Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie **biuro meldunkowe i informacyjne**, jest otwarte od godz. 9—12 przed poł. i od 4—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej)

C. k. Inspektor Stacji klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 11—12 i od 5—6 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacji klimatycznej urzęduje w biurze Komisji od 10—11.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt, b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowskim przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poroniań.

Urząd gminny (ul. Nowotarska). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszówki.
Urząd parafjalny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów polecanych; **w sezonie letnim** otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów polecanych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz. 8 r. do 9 wiecz., **w sezonie letnim** od godz. 7 r. do 9 wiecz., w niedzielę od godz. 7 rano do 7 wiecz. **Filia na dworcu** otwarta od 8—12 i od 3—6, w niedzielę od 8—11 rano.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w kłammerze oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

- Dr. A. Chramiec*, Dyrektor Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, [1886 r.],
Dr. J. Gaik, ul. Stara Polana 17 [1893 r.],
Dr. J. Żychoń, lek. Stac. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), [1899 r.],
Dr. J. Gawlik, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11 [1900 r.],
Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska [1903 r.],

- Dr. J. Wieselmann*, ul. Marszałkowska 2 [1905 r.],
Dr. Z. Czapliski, ul. Jagiellońska („Stefa“), [1906 r.],
Dr. W. Kraszewski, ul. Przecznicza 23 [1907 r.],
Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), [1908 r.],
Dr. M. Wojczyński, ul. Krupówki 50 [1909 r.],
Dr. A. Januszkowski, willa „Nietota“ [1911 r.]

Godziny ordynacyjne pp. lekarzy 3—5 popoł.

W sezonie zimowym ordynuje: *Dr. E. Supiński*.

Dr. K. Dluski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

Dr. B. Dluska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5^{1/2} popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się.

Dr. Piotr Lech, lekarz weterynaryi, ul. Szkolna przy Rzeźni.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71; prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach. **Masażyści i kąpielowicze**, oraz masażyści i kąpielowicze, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat. i w aptece.

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacji klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa.

- Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.
Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza i na Ciągłowce we willi „Grażyna“.
Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek.
Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.
„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.
Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14.
Towarzystwo dobr. Św. Salomci.
Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.
„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).
Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie Klimatyka).
Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).
Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.
Kolo Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).
Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).
Towarzystwo Muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatr. Sekcyja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).

Czytelnie.

- Czytelnia Kom. klimat.** mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.
Czytelnia Tow. Tatrzańskiego, otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka klimatyczna przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 po południu.

Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

Szkoły.

- C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.
Krajowa szkoła koronkarska, ul. Kościelna.
Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.
Nauka gimnastyki w „Sokole“ Rynek.

Koncesyonowana Prywatna Klinika Chirurgiczna

Dra JANA GAWLIKA

TELEFON Nr. 24.

ZAKOPANE, RYNEK L. 11

TELEFON Nr. 24.

otwarta cały rok.

Ceny: Pokój z utrzymaniem i opieką lekarską od 14 koron za dobę.

Godziny przyjęć dla chorych przychodnich codziennie od godz. 3-4 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

ZAKOPANE. Ulica Krupówki 42, (vis á vis fryzjera p. A. Borowskiego).

KANTOR WYMIANY I DOM KOMISOWY

istniejące od roku 1899

pod firmą

A. Modliński i Spółka.

Kupuje i sprzedaje waluty zagraniczne i papiery wartościowe. — Kupuje czeki i przekazy na inne domy bankowe. — Sprzedaje losy państwowe na raty. — Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia pożyczki hipoteczne, wizę paszportów, legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia.

Udziela się bezpłatnie wszelkich informacji w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

„LOVRANA“

PIERWSZORZĘDNY PENSYONAT POLSKI

S. Romańczuk - Gądomskiej

WILLA „CENTRALE“

Blizszych informacji udziela Zarząd.

ZAKOPANE.

Pensyonat „PIOTRKOWIANKA“

własność J. Przystojeckiej i S. Langerowej

przeniesioną została

na ul. Jagiellońska do willi dawniej „Mazowsze“.

Park świerkowy - Wodociągi - Kanalizacja - Kąpiele słoneczne.

W lecie DOM DLA TURYSTÓW po 1 koronie za nocleg od osoby.

SPÓŁKA HANDLOWA

ZAKOPANE, UL. KOŚCIELISKA L. 14.

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ.

Filia I. ulica Chramcówki. — Filia II. ulica Krupówki.

Poleca: **Towary kolonialne**, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — **Wina**, koniaki, rumy, likiery, rosolisy, piwo. — **Porcelanę, szkło, lampy** i przybory do lamp. — **Naczynia kuchenne** blaszane i żelazne. — **Materyały piśmienne**. — Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — **Perfumy**. — **Żelazo** i wszelkie wyroby w zakres handlu żelznego wchodzące.

Wyroby koszykarskie. — **Świece** łojowe, stearynowe i woskowe. — **Nafta, pokost, oleje, farby**.

Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. Ramy. — **Przybory turystyczne** — po cenach katalogów wiedeńskich.

Pensyonat „Szataś“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. —
KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA.
KUCHNIA SMACZNA I ZDROWA.

Ceny od 5 do 8 Koron.

